

آئین نامه ارزش گذاری پایان نامه های محصول محور

مقدمه

اقتصاد دانش بنیان در واقع به مفهوم تجاری سازی و تولید ثروت از دستاوردهای پژوهشی و فناوری می باشد و توسعه آن مستلزم انجام تحقیقات کاربردی و هدفمند در دانشگاهها است. در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان و حرکت به سمت دانشگاههای نسل سوم انجام فعالیت های نوآورانه و ابداع و اختراع محصولات تاثیرگذار بر حفظ و ارتقاء سلامت جامعه امری ضروری بنظر می رسد. در واقع پاسخگویی به نیازهای واقعی و اولویت دار حوزه سلامت با ارزش نهادن به محصولات دانش بنیان و همچنین بهره گیری از تمامی منابع بومی و درونی کشور جهت تولید این محصولات میسر خواهد بود و ارائه پایان نامه هایی با رویکرد محصول محور و فناورانه در دانشگاه را شاید بتوان اولین قدم در رسیدن به هدف مذکور دانست. این آئین نامه در جهت حمایت از پایان نامه های دانشجویی فناورانه و محصول محور و بمنظور ارزش گذاری محصولات و دستاوردهای منتج از این نوع پایان نامه ها ارائه شده است. لازم به ذکر است که آئین نامه مذکور برای تمامی مقاطع تحصیلی دانشگاه که دارای واحد پایان نامه می باشند قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱: شرایط اولیه پذیرش پایان نامه محصول محور

- ضرورت دارد اولویت های دانشگاه/دانشکده در حوزه فناوری، نیاز جامعه و پاسخگویی به اولویت های فناوری سلامت تعیین شده وزارت محترم بهداشت در ارائه و انجام پایان نامه های فناورانه مدنظر قرار گیرد.
- موضوع پایان نامه ارائه شده می بایست متناسب با رشته تخصصی دانشجو و همچنین در زمینه تحقیقاتی استاد راهنمای اصلی باشد.

ماده ۲: محصولات مورد قبول بعنوان پایان نامه محصول محور

تعریف محصول: نمونه کالا، محتوا و یا فرایندی که شرایط ورود به بازار یا عرضه به عموم را کسب نموده و یا برای تولید نیمه صنعتی یا صنعتی آماده باشد.

جدول ۱- محصولات مورد قبول در پایان‌نامه‌های محصول محور

ردیف	نام محصول	برخی مصادیق
۱	تدوین و توسعه دانش فنی ملی و بومی در حوزه سلامت	مهندسی معکوس برای ساخت دارو، تجهیزات، نرم‌افزار و ... ثبت ژن
۲	تولید فرآورده، محتوا یا محصول مبتنی بر دانش فنی در حوزه سلامت	طراحی یک نرم‌افزار ساخت دارو، واکسن و سرم براساس اولویت‌های اعلام شده از سوی وزارت متبوع
۳	تولید نیمه صنعتی یا صنعتی یک فرآورده جدید در حوزه سلامت	دارو، واکسن و سرم تدوین کوریکولوم یک رشته جدید
۴	ارائه خدمت موثر آموزشی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی مبتنی بر دانش فنی یا تخصصی در حوزه سلامت (مانند ارائه شیوه‌ها و پروتکل‌های بهداشتی یا درمانی جدید)	طراحی و ساخت یک برنامه درسی آنلاین تدوین راهنمای عملکرد بالینی بومی‌سازی پروتکل‌های درمانی تهیه محتوای آموزشی (درسنامه برای دروس رسمی)
۵	ارائه خدمت موثر آموزشی یا مدیریتی مبتنی بر دانش فنی یا تخصصی در حوزه سلامت (مانند طراحی و استقرار سیستم‌های مدیریتی یا آموزشی جدید)	-

تبصره ۱- مرجع تایید کننده تمامی محصولات فناورانه شورای فناوری سلامت دانشگاه خواهد بود.
تبصره ۲- ارائه یک نسخه از محصول یا پروتوتایپ به‌همراه گواهی استاد راهنما جهت ارزشیابی محصول ارائه شده مورد نیاز می‌باشد.

ماده ۳: مراحل تصویب پایان‌نامه محصول محور و فناورانه

- ارائه و تصویب عنوان و موضوع پایان‌نامه محصول محور در شورای گروه مربوطه یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده
- ارسال پروپوزال مربوطه همراه با تمامی مستندات از طریق سامانه پژوهان به میز کار کارشناس طرح فناورانه، جهت طرح در شورای فناوری سلامت دانشگاه
- توجه مهم: الصاق فرم تکمیل شده "تصویب و تایید موضوع پایان‌نامه محصول محور" در سند ارسالی از طریق سامانه پژوهان، الزامی می‌باشد.
- ارسال پایان‌نامه‌های با موضوع تولید محتوای آموزشی و یا اپلیکیشن‌های مرتبط با آموزش به مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه (EDC)، توسط دفتر توسعه فناوری سلامت و اخذ تاییدیه از واحد مذکور بصورت مکتوب
- طرح و بررسی پروپوزال در شورای فناوری سلامت دانشگاه با حضور معاون پژوهشی و یا آموزشی دانشکده و یک نفر ارزیاب فنی و یا یک نماینده از گروه مربوطه یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و با رعایت اولویت و در اسرع وقت و تعیین ارزیاب/ارزیابان معتمد جهت بررسی دقیق‌تر پروپوزال
- ارسال پروپوزال برای ارزیاب/ارزیابان و اخذ نظرات داوری و اطلاع رسانی موارد به مجری جهت انجام اصلاحات و موارد

- انجام اصلاحات خواسته شده توسط مجری در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر تا دو هفته پس از اعلام دفتر توسعه فناوری سلامت) و اخذ تایید نهایی ارزیابان معرفی شده بصورت مکتوب
- ارائه مجدد طرح تایید شده و تصویب نهایی آن در شورای فناوری سلامت دانشگاه
- ابلاغ نتیجه مصوبات شورای فناوری سلامت با رعایت اولویت و در اسرع وقت به دانشکده (معاون پژوهشی) بمنظور طرح در شورای پژوهشی دانشکده
- تصویب طرح در کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه (حداکثر تا دو هفته پس از تحویل پروپوزال به کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه)

ماده ۴: نظارت و ارزیابی پایان نامه محصول محور

- دانشجو موظف خواهد بود قبل از دفاع و پس از اخذ موافقت نامه کتبی از استاد راهنما در خصوص اتمام پایان نامه، محصول یا پروتوتایپ یا تاییدیه ثبت اختراع داخلی و یا پتنت بین‌المللی معتبر (حداقل تا مرحله Provisional Patent Application Number برای US Patent و معادل آن در European Patent) را به‌همراه گزارش فنی از نتایج حاصله (حداکثر در ۱۰ صفحه) جهت تایید به شورای فناوری سلامت دانشگاه ارائه نماید. موارد ذیل در گزارش فنی می بایست ذکر شوند:

۱- ضرورت موضوع

۲- روش اجراء

۳- دستاوردهای حاصل از پایان نامه محصول محور

۴- بیان چالش‌های عملیاتی شده حین آماده‌سازی محصول

۵- ارزش اقتصادی و راهکار تجاری سازی محصول

- پس از تایید محصول یا پروتوتایپ یا تاییدیه ثبت اختراع داخلی و خارجی و همچنین گزارش فنی ارائه شده در شورای فناوری سلامت دانشگاه، کمیته ارزیابی پایان‌نامه در دانشکده جهت دفاع حداقل دو هفته پس از تاییدیه شورای فناوری سلامت تشکیل خواهد شد. اعضای کمیته مذکور به شرح ذیل می‌باشند:

✓ مدیر توسعه فناوری سلامت دانشگاه

✓ معاونین آموزشی و پژوهشی دانشکده

✓ استاد/ اساتید راهنما و مشاور

✓ مدیر گروه مربوطه

✓ دو داور به پیشنهاد شورای فناوری سلامت دانشگاه (که یکی از آنها می‌بایست از دانشکده خارج از محل

تحصیل دانشجو انتخاب شود).

✓ مدیر EDC دانشگاه (حسب موضوع پایان‌نامه)

تبصره- نماینده اعضاء حقوقی کمیته ارزیابی پایان نامه می‌توانند به جانشینی از ایشان در جلسه دفاع حضور داشته باشند.

ماده ۵: شاخص‌های امتیازدهی پایان‌نامه محصول محور

شاخص‌های مورد نیاز جهت امتیازدهی به پایان‌نامه محصول محور و فناوریانه در جدول ۲ ارائه شده‌است.

جدول ۲- شاخص‌های امتیازدهی پایان‌نامه محصول محور و فناورانه

ردیف	شاخص		طبقه‌بندی
۱	قابلیت ثبت اختراع براساس میزان نوآوری و سطح تخصص دانش فنی	قابلیت ثبت اختراع خارجی	برای اولین بار در جهان
		قابلیت ثبت اختراع داخلی	دستیابی به فن‌آوری همراه با نوآوری یا بومی سازی فناوری ارتقاء نمونه داخلی
	اهمیت کاربرد		اهمیت کاربرد بطور خاص یا براساس لیست محصولات دانش‌بنیان
۳	ارزش اقتصادی، وسعت کاربرد و بازار	به لحاظ اقتصادی توجیه پذیر است	
		در شرایط فعلی به لحاظ اقتصادی برای فروش داخلی توجیه پذیر است	
		با توجه به تکنولوژی مورد نیاز و هزینه‌های تولید توجیه اقتصادی ندارد	
		دارای سفارش از صنعت یا شرکت- های دانش‌بنیان	
۴	همرأستایی با اولویت‌های نظام سلامت و وزارت متبوع در جهت مرتفع نمودن نیازهای اولویت دار حوزه سلامت	مدل سازی تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی/تولید دارو، واکسن و سرم و .../طراحی سیستم، روش یا محصول قابل استفاده در سطح ملی در جهت کمک به خودکفایی	
		طراحی سیستم، روش و خدمات نوین آموزشی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی در جهت رفع معضلات حوزه سلامت در سطح ملی	
		طراحی سیستم، روش و خدمات نوین آموزشی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی در جهت رفع معضلات حوزه سلامت در سطح استان	
۵	امکان تولید صنعتی و نیمه صنعتی محصول	امکان تولید صنعتی	
		امکان تولید نیمه صنعتی	

تبصره ۱- کسب حداقل نمره ۱۲ برای مقاطع دکتری حرفه‌ای و کارشناسی ارشد و ۱۵ برای مقاطع دستیاری و دکتری تخصصی، جهت پذیرش پایان‌نامه محصول محور از جدول فوق

تبصره ۲- نمره دانشجوی در صورت ارائه محصول ادعا شده در پایان‌نامه از ۲۰ محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳- در صورت ارائه تاییدیه ثبت اختراع (داخلی یا بین‌المللی) نمره ۲۰ برای پایان‌نامه لحاظ خواهد شد.

تبصره ۴- در صورت تولید صنعتی یا نیمه صنعتی محصول حاصل از پایان نامه به شرط ارائه عقد قرارداد معتبر دارای تراکنش مالی یا تاسیس شرکت دانش‌بنیان مرتبط یا گواهی مبنی بر استقرار در سازمان/موسسه آموزش عالی تأمین‌کننده اعتبار، نمره ۲۰ برای پایان‌نامه لحاظ خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که امکان ثبت اختراع وجود نداشته باشد با تصویب شورای فناوری سلامت دانشگاه امکان چاپ مقاله از پایان‌نامه امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۶- در صورت عدم کسب حداقل امتیاز مورد نیاز از جدول فوق، شرایط و دلایل به دفتر توسعه فناوری سلامت حوزه معاونت تحقیقات و فناوری اعلام تا توسط شورای فناوری سلامت دانشگاه تصمیم‌گیری صورت پذیرد.

ماده ۶: حقوق مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه

- نظر به حمایت دانشگاه در مسیر تولید فناوری، مالکیت فکری محصول حاصل از پایان نامه در چارچوب قوانین و خط-مشی‌های حوزه مالکیت فکری و نوآوری وزارت محترم بهداشت و کمیته مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه تعیین خواهد شد.
- استاد راهنما یا دانشجو مجاز نخواهد بود بدون اطلاع دانشگاه نسبت به ثبت مالکیت فکری و یا فروش محصول حاصل از پایان‌نامه اقدام نماید.
- چنانچه انجام پایان‌نامه منجر به ثبت اختراع (داخلی یا خارجی) شود، استاد راهنما یا دانشجو موظف خواهد بود طی یکسال پس از ثبت اختراع برای تجاری‌سازی محصول اقدام نماید و در صورت عدم اقدام، دانشگاه با رعایت حقوق مادی پدیدآور می‌تواند راساً نسبت به تجاری‌سازی، فروش یا واگذاری آن اقدام نماید.
- در صورت تجاری‌سازی محصول حاصل از پایان‌نامه، اولویت با پدیدآور بوده و حقوق دانشگاه می‌بایست در چارچوب قوانین و خط‌مشی‌های حوزه مالکیت فکری و نوآوری وزارت محترم بهداشت و کمیته مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه و با نظر شورای فناوری و توافق پدیدآورنده تعیین شود.
- سهم حقوقی استاد/اساتید راهنما و دانشجو در کمیته مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه تعیین خواهد شد.